

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання педагогічної ради
Бучанської Української гімназії
30.08.2020 № 1

**Положення
про академічну доброчесність
учасників освітнього процесу
Бучанської Української гімназії**

1. Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність в Бучанській Українській гімназії (далі - Положення) закріплює норми та правила етичної поведінки, професійного спілкування між педагогічними працівниками Бучанської Української гімназії та здобувачами освіти.

1.2. Це Положення розроблено на основі Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України, Статуту освітнього закладу, Правил внутрішнього розпорядку, Колективного договору та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України та нормативних (локальних) актів гімназії.

1.3. Метою Положення про академічну доброчесність є формування в закладі системи демократичних відносин між учасниками освітнього процесу, розвиток корпоративної культури, забезпечення академічної свободи і сприятливого морально-психологічного клімату в колективі та підвищення авторитету закладу.

1.4. Педагогічні працівники та здобувачі освіти, усвідомлюючи свою відповідальність за неналежне виконання функціональних обов'язків, формування сприятливого академічного середовища для забезпечення дієвої організації освітнього процесу, розвитку інтелектуального, особистісного потенціалу, підвищення престижу закладу, зобов'язуються виконувати норми даного Положення.

1.5. Норми цього Положення закріплюють правила поведінки безпосередньо у трьох основних сферах – освітній (навчальній), науковій та виховній (морально-психологічний клімат у колективі).

1.6. Дія Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу закладу.

2. Поняття та принципи академічної доброчесності

2.1. Академічна доброчесність — це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження творчої діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або творчих досягнень.

2.2. Дотримання академічної доброчесності в закладі пов'язане із сповіданням учасниками освітнього процесу наступних принципів:

2.2.1. *Верховенства права.* У шкільному середовищі пріоритетом повинно бути дотримання принципу верховенства права, а саме: справедливості, добра, свободи, правової рівності, поваги до людської гідності, честі, істини тощо.

2.2.2. *Законності.* У своїй діяльності учасники освітнього процесу мають суворо дотримуватися Конституції України, законів та підзаконних актів.

2.2.3. *Соціальної справедливості.* У взаємовідносинах між учасниками освітнього процесу важливим є забезпечення свободи, справедливості, розвитку особистості та її активної участі у житті держави та закладу, а також повага до гідності кожної особи, нетерпимості щодо аморальної та неетичної поведінки.

2.2.4. *Науковості.* Педагогічні працівники зобов'язані об'єктивно висвітлювати наукові факти, поняття, теорії; ознайомлювати учнів з новими досягненнями, науковими методами, пояснювати значення теорії для практики; розкривати наукові причинно-наслідкові зв'язки явищ, що вивчаються; викладати навчальний матеріал з позицій останніх досягнень науки й техніки; забезпечувати тісний зв'язок із сьогоденням.

2.2.5 *Дотримання авторського права.* Педагогічні працівники повинні посилалися на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримуватися норм законодавства про авторське право і суміжні права; надавати достовірну інформацію про методики й результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну, науково-педагогічну, творчу діяльність. Забезпечити виконання письмових робіт без залучення зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, списування, академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації.

2.2.6 *Принцип достовірності результатів* педагогічної, науково-педагогічної, дослідницької діяльності здобувачів загальної середньої освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю, результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); об'єктивність оцінювання результатів навчання. Не допускати свідомого завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів загальної середньої освіти.

2.2.7 *Професіоналізму та компетентності.* Передбачає наявність у здобувачів загальної середньої освіти та педпрацівників закладу управлінських та аналітичних здібностей, моральних якостей, внутрішньої культури, емоційного інтелекту, знання ділового етикету, ґрунтовних знань, виконання своїх обов'язків на належному рівні, високу організацію праці.

2.2.8 *Партнерства і взаємодопомоги.* Означає сприйняття всіх учасників освітнього процесу як рівноправних сторін.

2.2.9. *Відкритості й прозорості.* Усі процеси, документи в закладі, які стосуються освітньої, наукової, дослідницької, господарської та фінансової діяльності, є прозорими, відкритими, що забезпечує можливість громадського контролю.

2.2.10. *Відповідальності.* Здобувачі загальної середньої освіти та педагогічні працівники мають брати на себе відповідальність за результати своєї діяльності, виконувати взяті на себе зобов'язання, дотримуватися норм цього Положення.

2.3. Дія цього Положення поширюється та є обов'язковою до виконання для всіх

учасників освітнього процесу в закладі. Усі особи, на яких поширюється це Положення, повинні бути ознайомлені з його змістом.

2.4. Академічна доброчесність педагогічних працівників спрямована на:

2.4.1. Дотримання загальноприйнятих етичних норм, положень Конституції України, норм законодавства України, Статуту закладу, Колективного договору та Правил внутрішнього трудового розпорядку.

2.4.2. Повагу до осіб, які здобувають освіту, їхніх батьків та осіб, які їх замінюють, незалежно від віку, статі, стану здоров'я, громадянства, національності, ставлення до релігії, кольору шкіри, місця проживання, мови спілкування, походження, соціального і майнового стану, наявності судимості, а також інших обставин.

2.4.3. Об'єктивне та неупереджене оцінювання знань та вмінь здобувачів освіти; ефективне виконання своїх функціональних обов'язків; підвищення кваліфікації.

2.4.4. Дотримання правил посилення на джерела інформації у разі використання відомостей, написання методичних матеріалів, наукових робіт тощо.

2.4.5. Здійснення контролю за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

2.4.6. Дотримання законодавства із запобігання корупції, уникнення конфлікту інтересів.

2.4.7. Якісне, вчасне та результативне виконання своїх функціональних обов'язків; впровадження у свою діяльність інноваційних методів навчання; відповідно до вимог законодавства підвищення своєї кваліфікації.

2.4.8. Надання достовірної інформації; не розголошення конфіденційної інформації, інформації з обмеженим доступом та інших видів інформації відповідно до вимог законодавства в сфері інформації та звернення громадян.

2.4.9. Нести відповідальність за порушення академічної доброчесності.

2.5. Офіційне висвітлення діяльності закладу та напрямів його розвитку може здійснювати директор або особа за його дорученням.

2.6. У разі, якщо відбулося розповсюдження інформації, яка є неправдивою, викладеною з перекрученням фактів, наклепницькою, ображає людину або може завдати іншої серйозної шкоди закладу, особа, яка до цього причетна, має зробити все можливе, щоб спростувати викривлену інформацію, зменшити обсяг завданої шкоди.

3. Забезпечення академічної доброчесності учасниками освітнього процесу

3.1. Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками передбачає:

- дотримання Конвенції ООН «Про права дитини», Конституції, законів України;
- утвердження позитивного іміджу освітнього закладу, примноження його традицій;
- дотримання етичних норм спілкування на засадах партнерства, взаємоповаги, толерантності стосунків;
- запобігання корупції, хабарництву;
- збереження, поліпшення та раціональне використання навчально-матеріальної бази закладу;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- дотримання норм про авторські права;
- надання правдивої інформації про методики і результати власної навчальної (творчої, наукової) діяльності;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- об'єктивне й неупереджене оцінювання результатів навчання;
- надання якісних освітніх послуг з використанням у практичній професійній діяльності інноваційних здобутків у галузі освіти;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку, трудової дисципліни, корпоративної етики.

3.2. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- дотримання норм Конституції України;
- повагу до педагогічних працівників;
- повагу честі та гідності інших осіб;
- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання без використання зовнішніх джерел інформації, крім дозволених (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- особисту присутність на всіх уроках, окрім випадків, викликаних поважними причинами;
- користування інфраструктурою освітнього закладу відповідально, економно та за призначенням;
- сприяння збереженню та примноженню традицій закладу, підвищення його престижу власними досягненнями у навчанні, спорті, творчості.

3.3. Порушенням академічної доброчесності вважається:

- академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власних досліджень (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
- фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі;
- фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу;
- списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
- обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (творчої) діяльності та організації освітнього процесу. Формами обману є, зокрема академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;
- хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг чи будь – яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

- необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

4. Види відповідальності за порушення академічної доброчесності

4.1. За порушення правил академічної доброчесності педагогічні працівники притягуються до таких форм відповідальності:

- дисциплінарна;
- адміністративна;
- відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади;
- інші форми відповідно до вимог чинного законодавства України.

4.2. Порушення норм цього Положення, загальноприйнятих норм поведінки, ігнорування норм етики, моралі та громадської свідомості, етичних норм академічної та наукової діяльності може розглядатися як вчинення аморального проступку і передбачати за поданням Комісії з питань академічної доброчесності накладання санкції відповідно до законодавства.

4.3. За порушення правил академічної доброчесності здобувачі освіти притягуються до таких форм відповідальності:

- попередження;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- при моніторингу якості знань не зараховуються результати, при участі у I етапі (шкільному) Всеукраїнських учнівських олімпіадах, конкурсах – робота учасника анулюється, не оцінюється. У разі повторних випадків списування учень не допускається до участі в інших олімпіадах, конкурсах;
- позбавлення або скорочення наданих закладом пільг, стипендій тощо.

5. Комісія з питань академічної доброчесності

6.1. Комісія з питань академічної доброчесності (далі – Комісія) - це незалежний орган, що діє в закладі з метою забезпечення дотримання учасниками освітнього процесу морально-етичних та правових норм цього Положення.

6.2. До складу Комісії входять представники ради гімназії, учнівського самоврядування та педагогічного колективу. Склад комісії затверджується рішенням педагогічної ради.

Термін повноважень Комісії – 1 рік.

6.3. Комісія розглядає питання порушення морально-етичних норм поведінки та правових норм цього Положення за потребою або ж заявою учасників освітнього процесу.

6.4. Будь-який учасник освітнього процесу може звернутися до Комісії з заявою про порушення норм цього Положення, внесення пропозицій або доповнень. У заяві обов'язково зазначаються особисті дані заявника (П.І.Б., контактні дані: адреса, телефон, місце роботи, посада клас, особистий підпис). Анонімні заяви чи заяви викладені в некоректній формі, Комісією не розглядаються.

6.5. Комісія звітує про свою роботу раз на рік.

6.6. Повноваження Комісії:

- одержувати, розглядати заяви щодо порушення норм цього Положення та готувати відповідні висновки;
- ознайомлення здобувачів освіти й педагогічних працівників із цим Положенням;
- проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності та професійної етики педагогічних працівників;
- надавати рекомендації та консультації щодо способів і шляхів більш ефективного дотримання норм цього Положення.

6. Попередження академічної недоброчесності

6.1. Для попередження недотримання норм та правил академічної доброчесності в закладі використовується наступний комплекс профілактичних заходів:

6.1.1. Інформування здобувачів освіти, педагогічних працівників та батьків про необхідність дотримання правил академічної доброчесності, професійної етики.

6.1.2. Розповсюдження методичних матеріалів.

6.1.3. Проведення семінарів із здобувачами освіти з питань інформаційної діяльності закладу, правильності написання науково-дослідницьких, навчальних робіт, правил опису джерел та оформлення цитувань.

6.1.4. Ознайомлення всіх учасників освітнього процесу із цим Положенням.

6.1.5. Посилення контролю учителів, керівників секцій Малої академії наук, керівників методичних комісій щодо правильного оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей тощо.

7. Заключні положення

7.1. Учасники освітнього процесу мають знати Положення про академічну доброчесність. Незнання або нерозуміння норм цього Положення не є виправданням неетичної поведінки.

Заклад забезпечує публічний доступ до тексту Положення через власний офіційний сайт.

7.2. Прийняття принципів і норм Положення засвідчується підписами членів педагогічного колективу. Здобувачі освіти ознайомлюються в обов'язковому порядку.

7.3. Положення про академічну доброчесність ради затверджується педагогічною радою закладу та вводиться в дію наказом директора гімназії.

7.4. Зміни та доповнення до Положення можуть бути внесені будь-яким учасником освітнього процесу за поданням до педагогічної ради гімназії.

Використані джерела

1. Хартія основних прав Європейського Союзу [Електронний ресурс]: Міжнародний документ від 07.12.2000. – Електронні текстові дані. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_524
2. Цивільний кодекс України [Електронний ресурс]: Кодекс від 16.01.2003 № 435-IV з наступними змінами та доповненнями. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
3. Закон України «Про авторське право та суміжні права» [Електронний ресурс]: Закон України від 23.12.1993 № 3792-XII з наступними змінами та доповненнями. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>
4. Кодекс честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kpi.ua/code>
5. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII. (Набрання чинності 28.09.2017) Режим доступу: <https://www.pedrada.com.ua/.../1484-znayomtesya-zakon-u...>
6. Положення про академічну доброчесність комунального закладу «Загальноосвітня школа І-ІІІ ст. № 11 Вінницької міської ради» [Електронний ресурс]: Режим доступу: <https://sch11.edu.vn.ua/zy/html>.
7. Положення про академічну доброчесність Ладизинської ЗОШ І-ІІІ ст. № 3 Ладизинської міської ради» [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://sch3.mledu.vn.ua/.html>
8. Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу Калуського ліцею №10 Калуської міської ради Івано-Франківської області [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://kalush-licey10.com.ua/>